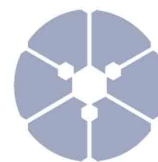
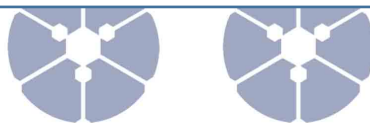

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

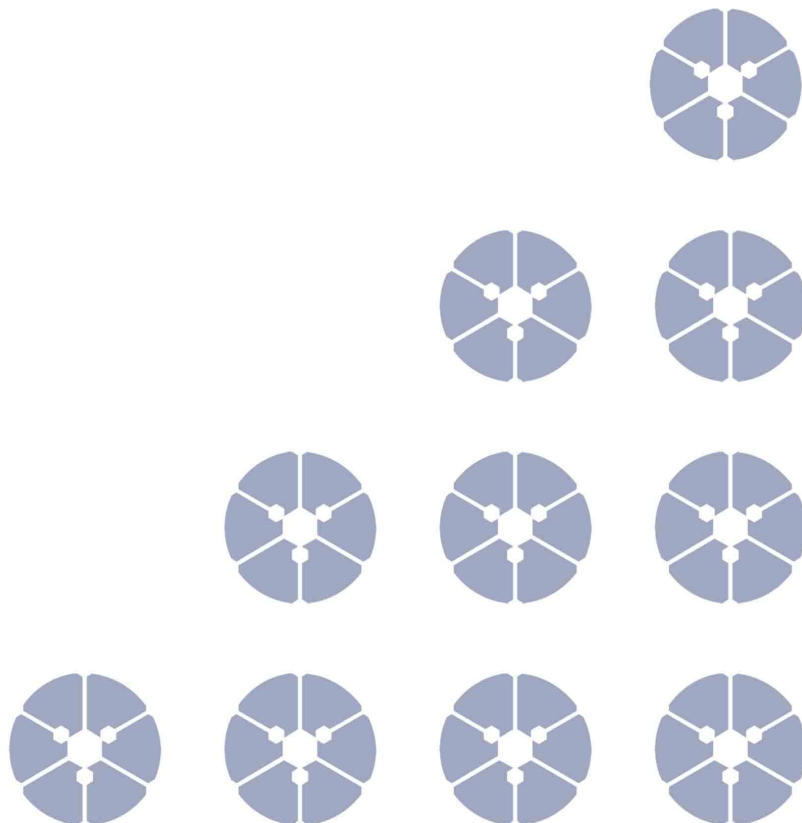
**Пословање привредних
друштава, предузетника
и јавних предузећа
у Војводини**

Нови Сад, децембар 2019. године

Садржај

Увод.....	3
Структура привреде у Републици Србији са освртом на Војводину.....	3
Привредна друштва.....	5
Број привредних друштава и број запослених.....	5
Резултати пословања привредних друштава по регионима Републике Србије.....	8
Резултати пословања привредних друштава по областима региона Војводине	11
Пословна имовина и извори финансирања привредних друштава у Војводини.....	15
Предузетници.....	19
Број предузетника и број запослених	19
Резултати пословања предузетника по регионима Републике Србије	22
Резултати пословања предузетника по областима региона Војводине.....	25
Пословна имовина и извори финансирања предузетника у Војводини	30
Јавна предузећа.....	33
Списак табела	36

Увод

Оживљавање домаће привреде започето 2015. године настављено је и трећу годину заредом. Раст економске активности у 2018. години резултат је побољшања пословног и инвестиционог амбијента у држави. Постигнута је и очувана макроекономска стабилност, а предузете су и структурне реформе. Бруто домаћи производ Републике Србије бележи годишњи раст од 4,3%, а истовремено индустријска производња је порасла за 1,3%. Повећана је и спољнотрговинска размена, при чему је увоз динамичније растао од извоза (13,0% наспрам 8,1%). Поред убрзаног привредног раста, повећана је запосленост и зараде, одржана је ниска и стабилна инфлација, ниске каматне стопе, позитиван фискални биланс и пад јавног дуга.

Исказани позитивни резултати које привредна друштва већ четврту годину заредом остварују, као и даљи раст запослености услед повољнијих услова пословања, такође, указују на благи опоравак привреде током 2018. године.

Успешније пословање остварено је на нивоу готово свих сектора, с тим да је раст укупне привредне активности вођен услужним сектором уз значајан позитиван утицај пољопривреде.

Пословање привреде гледано са територијалног аспекта, такође, указује на повољна кретања. Највећи позитиван нето резултат уз повећање броја запослених, остварен је, у Београдском региону.

Јавна предузећа последње четири године послују профитабилно, с тим да је у 2018. години дошло до пада њихових позитивних резултата, уз истовремени раст броја јавних предузећа и смањење броја запослених у истим.

Код регистрованих предузетника у АПР-у који су имали обавезу да доставе финансијске извештаје за статистичке и друге потребе присутни су позитивни трендови, који се огледају како на повећању броја предузетника и броја запослених, тако и на повћању укупног нето резултата.

Благи раст укупне домаће економије у 2018. години одразио се и на пословање финансијских институција. На нивоу свих група активних финансијских институција исказани су позитивни резултати.

Укупним позитивним кретањима у 2018. години придружују се и непрофитне институције које су на крају ове године оствариле укупан добитак од 4,2 милиона динара и запошљавале 15.696 радника.

На нивоу Војводине, побољшано стање привредног амбијента огледа се у годишњем расту индустријске производње од 2,5%, што је подстакнуто пре свега растом прерађивачке индустрије. Забележен је и раст спољнотрговинске размене, уз раст извоза од 13,7% и нешто бржи раст увоза по стопи од 20,7%. Позитивни трендови су забележени и у погледу просечне зараде која је остварила номинални раст од 7,0%, као и у погледу кретања на тржишту рада Војводине, где је забележено највеће смањење броја незапослених лица (у поређењу са свим регионима Републике Србије).

Побољшане економске прилике у земљи одразиле су се и на пословање правних лица и предузетника, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине, што показују резултати њиховог пословања на крају 2018. године, као и позитивни трендови стопе запослености.

Структура привреде у Републици Србији са освртом на Војводину

Према званичним подацима Регистра привредних субјеката Агенције за привредне регистре, у 2018. години у Републици Србији активно је пословало 133.737 привредних друштава, 253.984 предузетника и 561 јавних предузећа. Од тога, на територији Војводине активно је пословало 32.315 или 24,0% привредних друштава, 62.333 или 24,4% предузетника и 185 или 33,0% јавних предузећа.

Табела 1. Преглед броја привредних друштава, предузетника и јавних предузећа у Републици Србији и Војводини, 2013-2018.¹

		Привредна друштва		Предузетници		Јавна предузећа	
		Република Србија	Војводина	Република Србија	Војводина	Република Србија	Војводина
01. Активних	2013	110.567	27.710	210.562	54.219	-	-
	2014	115.271	28.828	212.745	54.443	464	152
	2015	120.156	29.891	213.782	53.845	481	159
	2016	124.967	30.779	225.513	56.223	551	179
	2017	129.286	31.440	238.664	58.890	562	182
	2018	133.737	32.315	253.984	62.333	561	185
02. Новооснованих	2013	8.574	2.119	31.011	8.000	-	-
	2014	8.031	1.915	29.147	7.256	-	-
	2015	7.998	1.867	33.514	7.863	-	-
	2016	8.195	1.804	33.656	7.997	-	-
	2017	8.602	1.839	34.708	7.991	-	-
	2018	8.600	1.910	37.259	8.781	-	-
03. Брисаних / угашених	2013	2.562	610	36.128	9.586	-	-
	2014	2.610	667	27.220	7.085	-	-
	2015	2.393	588	32.715	8.506	-	-
	2016	2.458	659	22.172	5.542	-	-
	2017	2.939	799	21.717	5.360	-	-
	2018	3.991	1.088	22.118	5.366	-	-

Графикон 1. Број привредних друштава и предузетника у РС, уз приказ учешћа Војводине 2013-2018.

Графикон 2. Број јавних предузећа у РС, уз приказ учешћа Војводине 2014-2018.

¹Извор: Агенција за привредне регистре (АПР), Мана Регистра, Регистар привредних субјеката

Раст броја привредних друштава, предузетника и јавних предузећа забележен је у посматраном периоду и на нивоу Републике Србије и на нивоу Војводине. Такође, забележен је позитиван однос између новооснованих и брисаних, односно угашених привредних друштава и предузетника, у смислу да је регистрован већи број новооснованих у односу на број брисаних или угашених привредних друштава и предузетника на годишњем нивоу.

Привредна друштва

Број привредних друштава и број запослених

Од укупног броја привредних друштава, која су током 2017. године обављала привредну активност у Републици Србији, њих 103.995 доставило је потпуне податке за статистичке потребе Агенцији за привредне регистре, те они представљају полазну основу анализе привредних дешавања у земљи у протеклом периоду.

Табела 2. Преглед броја привредних друштава и броја запослених према регионима Републике Србије, 2013-2018.²

	Година	Република Србија УКУПНО	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Број привредних друштава	2013	95.907	41.772	24.805	17.640	11.037	653
	2014	92.595	40.705	24.121	16.738	10.484	547
	2015	94.656	42.020	24.180	17.214	10.705	537
	2016	99.891	44.220	25.448	18.243	11.418	562
	2017	104.216	46.652	26.314	18.895	11.785	570
	2018	103.995	46.981	25.911	18.763	11.758	582
Број запослених	2013	994.900	418.110	236.775	198.571	131.853	9.591
	2014	971.171	413.903	234.062	188.132	126.380	8.694
	2015	990.900	431.824	240.682	185.488	124.289	8.617
	2016	1.039.101	457.139	252.225	192.589	128.749	8.399
	2017	1.081.107	470.456	268.636	200.542	133.438	8.035
	2018	1.131.227	494.969	283.248	208.789	137.019	7.202

²Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

Посткризни период све до 2015. године био је праћен драстичним смањењем броја привредних друштава, пре свега привредних друштава у реструктурирању, стечају и ликвидацији, и смањењем броја запослених. У односу на стање у 2015. број привредних друштава у 2018. је повећан за 9,9%, а број запослених за 14,2%.

Привређивање у 2018. години одвијало се у 103.995 привредних друштава у којима је запослено укупно 1.131.227 радника. У односу на претходну годину број запослених је повећан за 4,6%, док је број привредних друштава смањен за 0,2%.

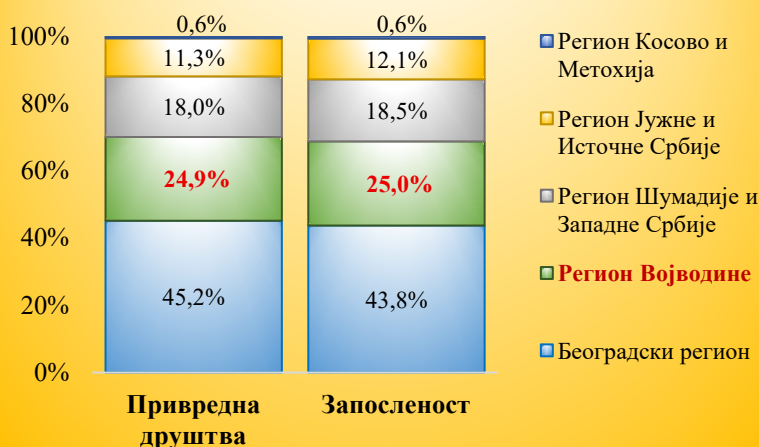
Посматрано на нивоу Војводине, број активних привредних друштава, у односу на претходну годину, се смањило за 1,5%, док се у односу на 2015. годину повећао за 7,2%, док је број запослених у привредним друштвима повећан за 5,4% у 2018. години у односу на 2017. годину, односно за 17,7% у односу на 2015. годину.

Табела 3. Преглед броја привредних друштава и броја запослених према областима Војводине, 2013-2018.³

	Година	Регион Војводине УКУПНО	Западнобачка област	Јужнобачка област	Јужнобачка област	Севернобачка област	Севернобачка област	Средњобачка област	Сремска област
Број привредних друштава	2013	24.805	1.732	2.809	11.039	1.261	3.396	1.387	3.181
	2014	24.121	1.622	2.750	10.826	1.196	3.266	1.316	3.145
	2015	24.180	1.637	2.733	10.831	1.184	3.285	1.328	3.182
	2016	25.448	1.722	2.916	11.434	1.237	3.399	1.395	3.345
	2017	26.314	1.743	3.008	11.918	1.242	3.435	1.467	3.501
	2018	25.911	1.750	2.994	11.713	1.176	3.363	1.456	3.459
Број запослених	2013	236.775	16.079	24.274	102.894	16.150	24.898	21.675	30.805
	2014	234.062	14.392	23.983	103.206	15.415	24.886	19.983	32.197
	2015	240.682	15.104	24.591	106.088	14.913	25.512	20.136	34.338
	2016	252.225	15.615	24.850	110.875	15.253	27.760	20.518	37.354
	2017	268.636	16.032	25.869	118.965	15.163	29.302	21.993	41.312
	2018	283.248	16.906	26.359	124.475	16.657	30.065	25.137	43.649

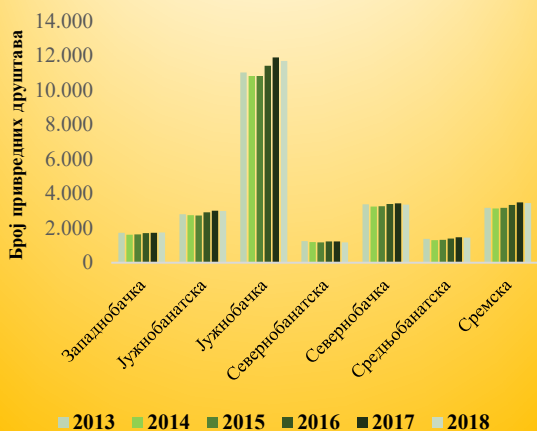
³Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

Графикон 5. Привредна друштва и запосленост по регионима Републике Србије у 2018. години

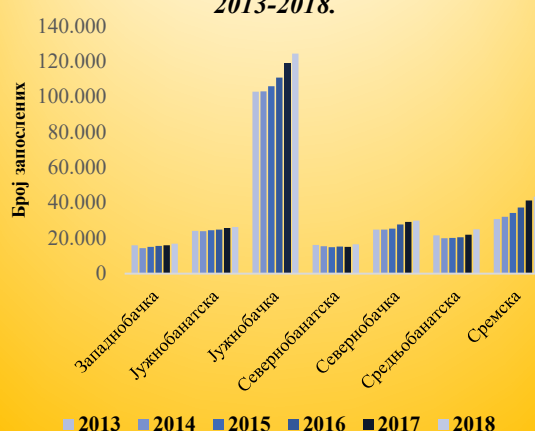

У привреди Републике Србије, Војводина је учествовала са 25.911 или 24,9% укупног броја привредних друштава, односно са 283.248 или 25,0% укупног броја запослених у привредним друштвима у 2018. години. Испред Војводине, по учешћу у структури укупног броја привредних друштава и укупног броја запослених, налази се Београдски регион са 43,8% учешћа, и када је реч о броју привредних друштава, и када је реч о броју запослених у привредним друштвима у 2018. години.

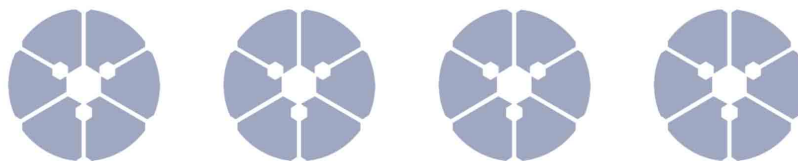
Графикон 6. Кретање броја привредних друштава по областима региона Војводине, 2013-2018.

Графикон 7. Кретање броја запослених у привредним друштвима по областима региона Војводине, 2013-2018.

Посматрајући структуру привреде по областима Војводине, уочава се да је највећа концентрација привредне активности у периоду 2013-2018. година изражена у Јужнобачкој области, док најмањи удео у укупној привреди Војводине заузимају привредна друштва и запослени из Севернобанатске области. Из године у годину, расподела привредне активности по областима Војводине готово је непромењена, док је тренд благог пораста, како привредних друштава, тако и запослених у привредним друштвима, забележен у свим областима Војводине у 2018. у односу на претходну годину.

У Јужнобачкој области, у 2018. години, пословало је 45,2% укупног броја привредних друштава у Војводини, у којима је било запослено 43,9% укупног броја запослених. Уочљиво је да је готово половина укупне привредне активности Војводине концентрисана у Јужнобачкој области.

Са друге стране, у Севернобанатској области, која бележи најмању концентрацију привредне активности у Војводини, у 2018. години је пословало 4,5% привредних друштава и било запослено свега 5,9% укупног броја запослених у Војводини. Приметна је изражена диспропорција у концентрацији привредне активности између области на подручју Војводине.

Резултати пословања привредних друштава по регионима Републике Србије

Резултати пословања, које су остварила привредна друштва у 2018. години, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине, потврда су побољшаним економским приликама у земљи у протеклом периоду.

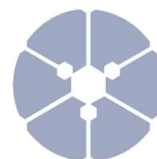
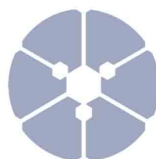
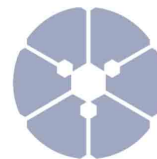
Табела 4. Резултати пословања привредних друштава по регионима Републике Србије, 2013-2018.⁴

*у милионима динара

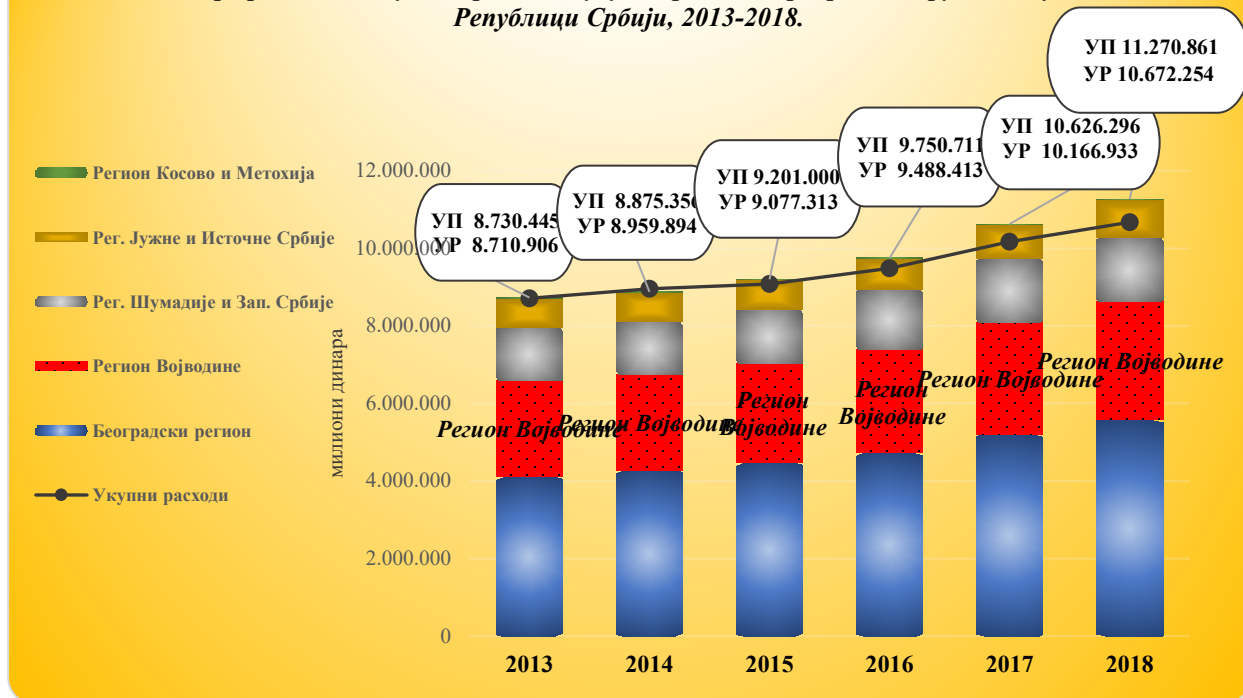
	Година	Република Србија УКУПНО	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Укупни приходи	2013	8.730.445	4.108.394	2.476.374	1.378.018	748.181	19.478
	2014	8.875.356	4.282.884	2.469.024	1.355.979	754.364	13.105
	2015	9.201.000	4.472.812	2.552.663	1.400.275	760.518	14.732
	2016	9.750.711	4.724.357	2.677.289	1.538.863	796.006	14.196
	2017	10.626.296	5.205.778	2.891.056	1.634.111	878.178	17.173
	2018	11.270.861	5.576.650	3.044.493	1.657.148	977.118	15.452
Укупни расходи	2013	8.710.906	4.099.052	2.444.150	1.394.058	751.822	21.823
	2014	8.959.894	4.324.687	2.472.712	1.364.878	779.875	17.742
	2015	9.077.313	4.363.356	2.488.502	1.434.083	773.219	18.153
	2016	9.488.413	4.578.929	2.608.029	1.494.340	790.005	17.110
	2017	10.166.933	4.984.273	2.732.878	1.595.373	837.684	16.725

⁴Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

	2018	10.672.254	5.281.193	2.920.351	1.595.009	857.963	17.739
Нето добитак	2013	447.505	194.772	163.049	53.623	35.983	78
	2014	407.209	192.934	127.963	56.148	30.126	37
	2015	454.658	237.080	118.502	62.957	36.081	38
	2016	504.980	259.560	134.195	69.941	41.256	27
	2017	650.547	305.387	209.821	76.002	58.081	1.279
	2018	745.890	375.148	163.124	76.830	130.719	у прип.
Број привредних друштава са нето добитком	2013	54.154	22.501	14.179	10.763	6.360	-
	2014	53.090	22.200	14.063	10.420	6.152	-
	2015	55.212	23.467	14.316	10.789	6.365	-
	2016	57.807	24.650	14.944	11.339	6.616	-
	2017	60.566	26.145	15.353	11.618	6.883	-
	2018	60.255	26.426	15.326	11.692	6.855	-
Нето губитак	2013	478.429	210.640	147.491	74.511	43.361	2.426
	2014	539.827	259.888	146.379	70.006	58.876	4.677
	2015	387.424	161.369	67.611	102.741	52.240	3.462
	2016	317.597	158.618	81.053	35.057	39.924	2.945
	2017	276.673	130.211	74.019	47.974	23.654	813
	2018	246.176	139.531	60.661	25.993	17.630	у прип.
Број привредних друштава са нето губитком	2013	32.728	15.357	8.479	5.319	3.495	-
	2014	28.894	13.929	7.383	4.500	3.032	-
	2015	27.963	13.563	7.069	4.343	2.929	-
	2016	27.640	13.639	6.820	4.190	2.942	-
	2017	27.272	13.485	6.689	4.246	2.846	-
	2018	27.303	13.737	6.595	4.096	2.803	-
Нето резултат	2013	-30.924	-15.868	15.558	-20.888	-7.378	-2.348
	2014	-132.618	-66.954	-18.416	-13.858	-28.750	-4.639
	2015	67.234	75.710	50.891	-39.785	-16.159	-3.424
	2016	187.383	100.942	53.142	34.885	1.331	-2.918
	2017	373.874	175.176	135.802	28.028	34.427	467
	2018	499.714	235.617	102.463	50.837	113.089	у прип.

Графикон 10. Укупни приходи и укупни расходи привредних друштава у Републици Србији, 2013-2018.

У посматраном периоду уочава се континуирани пораст и укупних прихода и укупних расхода привредних друштава на нивоу Републике Србије. Општа карактеристика пословања привредних друштава у овом периоду је бржи раст прихода од расхода. Просечна годишња стопа раста прихода је 5,2% а расхода 4,2%.

У 2018. години, привредна друштва на нивоу Републике Србије остварила су укупне приходе у висини од 11.271 милијарде динара, што је за 6,1% више у односу на претходну годину, тј. за 29,1% више у односу на 2013. годину. Укупни расходи износили су 10.672 милијарда динара и за 5,0% су порасли у односу на претходну годину, тј. за 22,5% у односу на 2013. годину. Највећи део и укупних прихода и укупних расхода генерисан је из пословних активности привредних друштава, тј. пословних прихода и пословних расхода, који у структури заузимају највеће учешће.

Од укупних прихода привредних друштава у 2018. години, 3.044 милијарди динара или 27,0% остварила су привредна друштва у Војводини, уз приближно учешће у укупним расходима, тј. 27,4% или 2.920 милијарде динара. Испред Војводине, у структури укупних прихода и укупних расхода привредних друштава налази се Београдски регион у свакој години посматраног периода, који у 2018. генерише чак 49,5% укупних прихода привредних друштава у Републици Србији, и идентичан удео у укупним расходима.

Оживљавање српске економије започето у 2015. години, настављено је нешто интензивнијим темпом током 2017. године, што је уочљиво и у резултатима пословања привредних друштава оствареним на укупном нивоу. У 2018. је само настављен позитиван тренд.

После негативног пословања у 2013., а нарочито 2014. години, са нето губитком од 132,6 милијарди динара, привредна друштва су током 2015. године прешла у зону профитабилности остварујући нето добитак од 67,2 милијарде динара, да би 2018. годину, збирно гледано, завршила са више од седам пута већим нето финансијским резултатом у висини од 499,7 милијарде динара.

Према подацима из Табеле 4., укупан нето добитак привредних друштава у Републици Србији, на крају 2018. године бележи годишњи раст од 14,7%, док је нето губитак смањен за 11,0% у односу на претходну годину. Са нето добитком је пословало укупно 60.255 привредно друштво, што је за 0,5% мање у односу на претходну годину, док са нето губитком 27.303 привредних друштава, тј. за 0,1% више у односу на претходну годину.

Посматрано по регионима Републике Србије, уочава се да је највећи нето финансијски резултат остварен у Београдском региону. На крају 2018. године, он износи 235,6 милијарде динара и већи је за 34,5% у односу на претходну годину. Растућа профитабилност обележила је и пословање привредних друштава у Региону Јужне и Источне Србије, која су остварила позитиван нето финансијски резултат по стопи раста од чак 228,5%, док је у Региону Војводине такође остварен позитиван нето финансијски резултат али по опадајућој стопи од 24,5%. Привредна друштва са територије Региона Шумадије и Западне Србије последње три године, после континуирано негативних резултата, остварују позитиван нето финансијски резултат.

Резултати пословања привредних друштава по областима региона Војводине

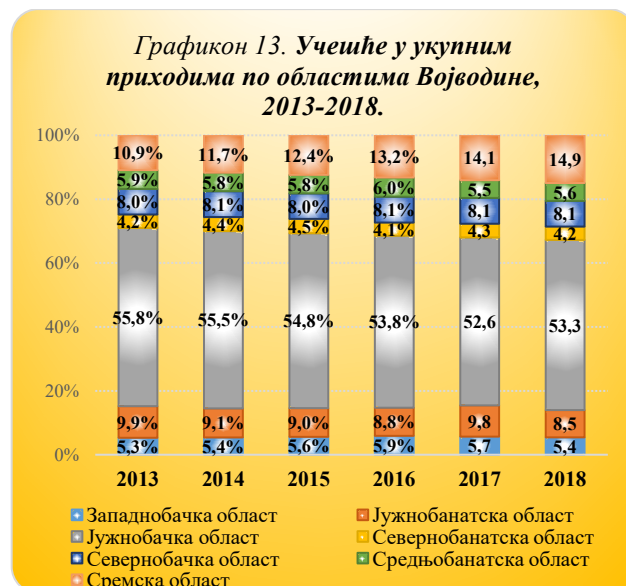
Посматрајући структуру укупних прихода привредних друштава по областима региона Војводине, као и структуру нето финансијског резултата, могу се уочити разлике у доприносу истим, а које су у складу са распоредом броја привредних друштава и запослених по областима.

Табела 5. Резултати пословања привредних друштава према областима Региона Војводине, 2013-2018.⁵

*у милионима динара

	Година	Регион Војводине УКУПНО	Западнобачка област	Јужнобанатска област	Јужнобачка област	Севернобанатска област	Севернобачка област	Средњобанатска област	Сремска област
Укупни приходи	2013	2.476.374	130.306	245.189	1.382.967	103.420	197.179	146.792	270.520
	2014	2.469.024	134.451	225.047	1.371.174	107.647	199.632	143.584	287.489
	2015	2.552.663	141.818	229.922	1.398.465	115.462	203.251	147.857	315.886
	2016	2.677.289	157.171	235.694	1.440.414	110.380	217.035	161.778	354.816
	2017	2.891.056	163.728	282.854	1.520.092	123.830	233.924	160.156	406.470
	2018	3.044.493	165.416	260.037	1.622.185	126.718	245.166	170.037	454.934
Укупни расходи	2013	2.444.150	132.706	249.592	1.342.692	109.035	195.902	149.689	264.534
	2014	2.472.712	145.604	240.126	1.350.865	114.341	199.101	141.089	281.586
	2015	2.488.502	142.522	229.602	1.342.005	120.598	199.251	145.205	309.318
	2016	2.608.029	152.695	238.463	1.384.423	113.089	212.918	158.703	347.737
	2017	2.732.879	157.159	243.875	1.436.789	120.633	226.733	156.271	391.420
	2018	2.920.351	162.523	256.275	1.537.183	119.390	235.426	165.284	444.270
Пословни резултат	2013	127.883	6.605	-1.229	103.199	935	4.806	2.680	10.886
	2014	132.325	5.881	133	96.652	2.421	7.847	7.044	12.347
	2015	118.866	7.466	6.506	78.508	1.410	7.403	6.721	10.851
	2016	147.971	9.660	14.229	86.658	2.794	10.398	8.060	16.171
	2017	147.523	7.357	8.785	90.137	7.240	10.142	6.818	16.045
	2018	150.298	5.006	7.154	97.566	8.377	10.054	5.815	16.326
Финансијски резултат	2013	-21.662	-7.766	-4.938	3.841	-2.998	-2.197	-2.784	-4.819
	2014	-72.931	-11.239	-10.197	-32.679	-3.282	-5.355	-3.607	-6.571
	2015	-31.546	-5.540	-6.472	-12.717	-327	-790	-1.982	-3.718
	2016	-43.174	-6.075	-15.500	-12.195	-2.198	-1.671	-1.396	-4.138
	2017	14.762	-786	-3.254	17.054	1.494	435	-412	231
	2018	-11.818	-3.146	-1.492	-3.692	-666	47	-721	-2.148
Остали резултат	2013	-73.832	-1.728	1.788	-66.282	-3.532	-1.211	-2.817	-50
	2014	-62.799	-5.767	-4.989	-44.106	-5.843	-1.888	-885	679
	2015	-21.957	-2.578	532	-8.585	-6.200	-2.539	-2.052	-535
	2016	-33.505	919	-1.528	-16.896	-2.921	-4.578	-1.606	-4.918
	2017	34.718	759	34.584	757	-621	-15	-1.418	673
	2018	5.531	1.591	-1.497	2.569	700	249	442	1.476
Нето резултат	2013	15.558	-2.899	-6.076	27.627	-5.747	683	-3.205	5.175
	2014	-18.416	-10.963	-15.820	8.809	-6.948	-241	2.021	4.728
	2015	50.891	-968	-635	47.048	-5.157	3.527	1.796	5.279
	2016	53.142	3.871	-3.724	46.458	-3.611	2.961	2.245	4.942
	2017	135.802	5.746	38.467	68.024	2.358	5.901	3.070	12.236
	2018	102.463	2.034	2.529	70.724	6.695	8.791	3.921	7.769

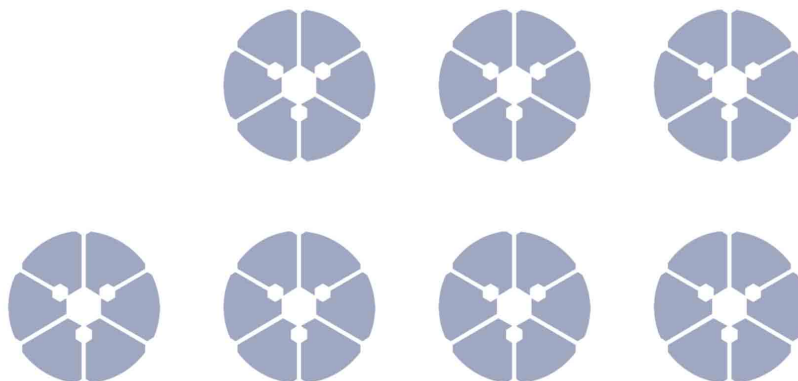
⁵Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, Годишњи билтени финансијских извештаја

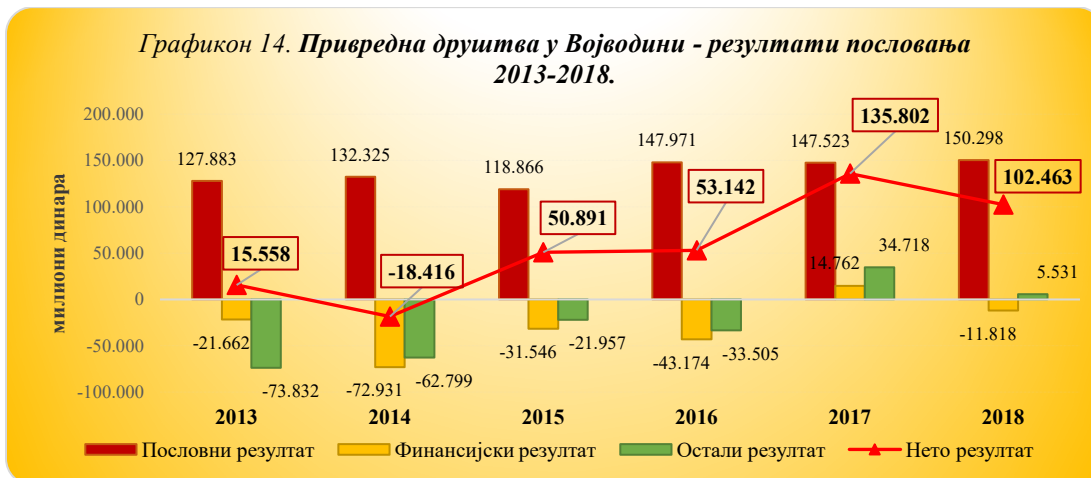

Укупни приходи привредних друштава на нивоу Војводине, након благог смањења у 2014. години, бележе континуирани пораст у претходне четири године, углавном услед пораста броја активних привредних друштава у том периоду у Војводини. Просечна годишња стопа раста прихода је 4,3% и расхода 3,5% и може се констатовати успоренији просечан годишњи раст у односу на републички просек.

Укупни расходи привредних друштава на нивоу Војводине готово да прате тренд кретања укупних прихода и у целом посматраном периоду се крећу на нивоу испод укупних прихода, осим у 2014. години када благо превазилазе ниво укупних прихода. На крају 2018. године укупни расходи су забележили виши годишњи раст од укупних прихода, односно порасли су за 6,9% у односу на претходну годину, што прошле године није био случај.

Када посматрамо структуру укупних прихода привредних друштава по областима Војводине (Графикон 13.), уочавамо да привредна друштва која послују у Јужнобачкој области генеришу највећи део укупних прихода у Војводини у посматраном периоду. Наиме, више од половине, тј. 53,3% укупних прихода привредних друштава у Војводини у 2018. години чине укупни приходи привредних друштава из Јужнобачке области. Најмањи допринос укупним приходима дају привредна друштва из Севернобанатске области, са 4,2% учешћа у 2018. години.

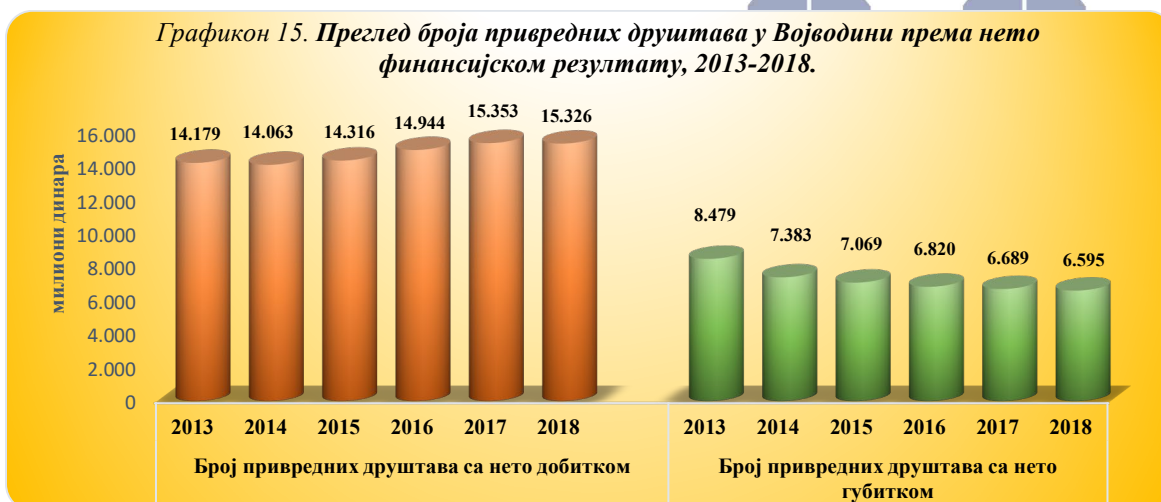

Привредна друштва у Војводини су, после негативног пословања у 2014. години, када је забележен губитак од 18,4 милијарде динара, током 2015. године прешла у зону профитабилности, остварујући добитак од 50,9 милијарди динара, да би 2017. годину завршила са још већим нето резултатом у износу од 135,8 милијарди динара, што је око три пута више у односу на претходну годину. У 2018. години се донекле зауставља растући тренд али и даље се остварује добитак и то у износу од 102,5 милијарди динара.

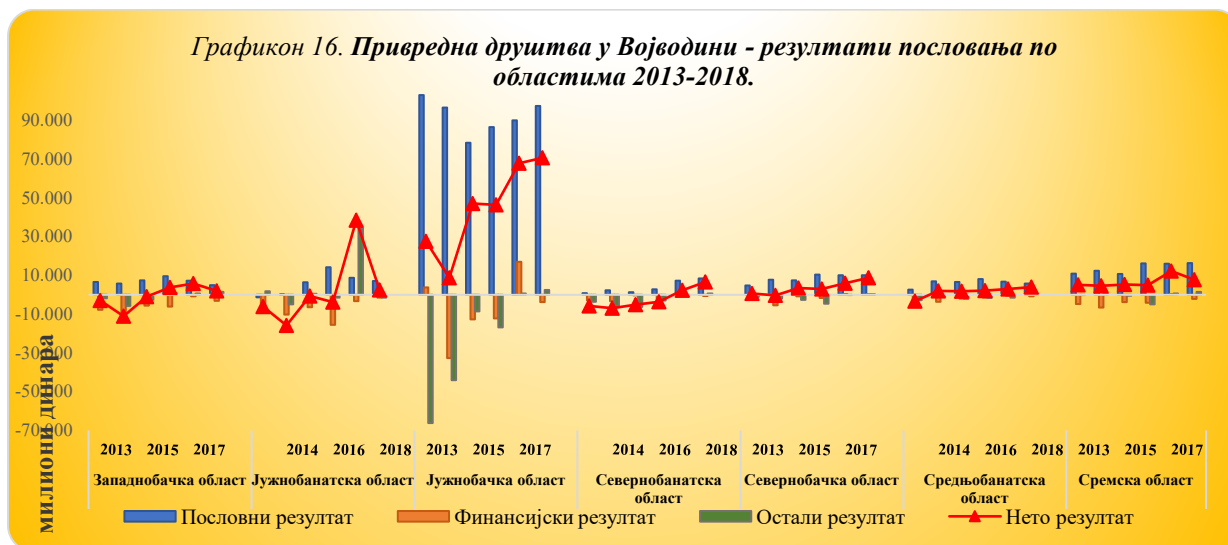
На раст профитабилности привредних друштава у Војводини највећи утицај су имали резултати остварени из њихове пословне активности. Резултат остварен по том основу бележи раст од 1,9% у односу на претходну годину и износи 150,3 милијарде динара на крају 2018. године.

Послујући у условима релативно стабилног девизног тржишта односно јачања домаће валуте, привредна друштва у Војводини су из активности финансирања исказала негативан резултат од 11,8 милијарди динара, док је у претходној години добитак по том основу износио 14,8 милијарде динара. Истовремено, из осталих активности привредна друштва у Војводини збирно су исказала добитак на крају 2018. године у износу од 5,5 милијарди динара, што је око шест пута мање у односу на претходну годину.

У структури укупног нето финансијског резултата привредних друштава на нивоу Војводине, 2018. годину је са позитивним нето резултатом завршило њих 15.326, што је за 27

привредних друштава мање у поређењу са претходном годином. Нето добитак исказан на нивоу свих привредних друштава у Војводини у 2018. години износи 163.124 милиона динара и за 22,3% је мањи од прошлогодишњег (Табела 4.). Непрофитабилно је пословало 94 привредних друштава мање у односу на 2017. годину, тј. укупно 6.595 привредних друштава. Дакле, број привредних друштава са нето добитком је растао из године у годину све до последње посматране године кад долази до благог пада, што је и било за очекивати обзиром на смањење укупног броја привредних друштава, независно од резултата пословања. Број оних са оствареним нето губитком бележи тенденцију пада, што је податак који указује на општи опоравак профитабилности привредних друштава у Војводини.

Посматрањем резултата пословања привредних друштава по областима Војводине, уочава се да највећи нето финансијски резултат остварују привредна друштва у Јужнобачкој области, док најмањи привредна друштва у Севернобанатској области. Дате величине сразмерне су броју запослених и броју привредних друштава која послују у датим областима.

Пословна имовина и извори финансирања привредних друштава у Војводини

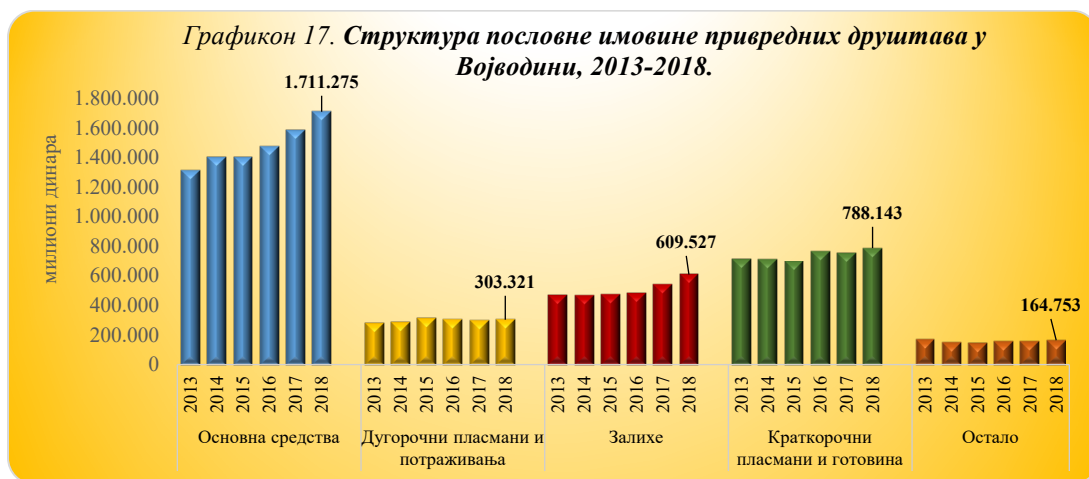
Анализом стања на крају 2018. године, у односу на претходне године, уочавамо нешто бољу структуру пословне имовине и извора финансирања привредних друштава како на нивоу целе српске привреде, тако и на нивоу Војводине, али уз даље присутну нарушену финансијску равнотежу која се одражава на задуженост и великвидност привредних друштава.

Табела 6. Структура пословне имовине привредних друштава у Војводини

*у милионима динара

Опис	Година					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Уписани а неуплаћени капитал	7.742	9.036	9.832	8.257	6.945	6.535
Стална имовина	1.598.751	1.690.559	1.710.143	1.779.791	1.889.076	2.014.596
Нематеријална имовина	45.921	46.735	48.093	50.982	49.061	49.892
Некретнине, постројења и опрема	1.250.872	1.301.763	1.297.909	1.369.760	1.481.849	1.598.028
Биолошка средства	21.554	57.803	54.969	56.156	57.577	63.355

Дугорочни финансијски пласмани	280.404	275.096	284.948	283.050	287.781	289.961
Дугорочна потраживања	-	9.162	24.224	19.843	12.409	13.360
Одложена пореска средства	20.006	17.482	14.170	12.900	10.616	9.493
Обртна имовина	1.321.707	1.301.597	1.289.434	1.386.514	1.440.850	1.546.396
Залихе	467.046	468.884	472.629	484.360	541.770	609.527
Потраживања по основу продаје	510.823	498.371	470.960	511.662	483.753	504.082
Краткорочни финансијски пласмани	123.166	123.732	116.795	121.212	119.512	118.362
Остала краткорочна потраживања	142.058	122.077	121.160	135.059	142.142	148.725
Готовински еквиваленти и готовина	78.614	88.533	107.890	134.222	153.674	165.699
Укупна актива = Пословна имовина	2.948.206	3.018.674	3.023.579	3.187.463	3.347.488	3.577.019

Привредна друштва у Региону Војводине су, на крају 2018. године, располагала пословном имовином у вредности од 3.577.019 милиона динара, што представља 20,1% укупног билансног потенцијала привредних друштава на нивоу целе земље у истој години⁶. Уочава се да су улагања привредних друштава у пословну имовину у Војводини била за 6,9% већа у односу на претходну годину. Обртна имовина бележи динамичнији годишњи раст од сталне имовине, 7,3% наспрам 6,6%, а инвестициона активност, као и претходних година, већим делом је била усмерена у сталну имовину, са 56,3% учешћа у укупној структури пословне имовине на крају 2018. године.

Вредност сталне имовине привредних друштава Војводине у 2018. години износи 2.015 милијарди динара. Највећи део средстава чине некретнине, постројења и опрема (79,3% сталне имовине), у вредности од 1.598 милијарде динара, што чини увећање за 6,6% на међугодишњем

⁶Укупан билансни потенцијал привредних друштава на нивоу Републике Србије, на крају 2017. године, износи 14.200.229 милиона динара. – Извор: Агенција за привредне регистре, *Годишњи билтен финансијских извештаја 2017*.

нивоу (Табела 6). Дугорочни финансијски пласмани су благо повећани (за 0,8%) у поређењу са претходном годином.

С друге стране, за обављање текућих активности привредна друштва у Војводини су у 2018. години ангажовала средства у висини од 1.546 милијарди динара. При томе, у оквиру обртне имовине највећи део од 610 милијарди динара чине залихе, које су повећане за 12,5% у односу на претходну годину. Велики део средстава, конкретно 504 милијарде динара, чине потраживања по основу продаје, која бележе повећање од 4,2% у односу на 2017. годину (Табела 6).

Када је реч о изворима финансирања, привредна друштва како у Републици Србији, тако и на нивоу Војводине, су као и годинама уназад, за своје пословање већим делом користила екстерне изворе финансирања, који имају нешто повољнију структуру у односу на претходне године. Преглед структуре извора финансирања привредних друштава у Војводини, у периоду 2013-2018. године, дат је у наставку.

Табела 7. Структура извора финансирања привредних друштава у Војводини

*у милионима динара

Опис	Година					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Капитал	1.214.917	1.312.871	1.297.456	1.396.464	1.558.291	1.665.432
Дугорочна резервисања и обавезе	539.423	547.224	545.862	555.500	522.952	556.959
Дугорочна резервисања	39.636	33.417	34.859	37.736	36.828	29.818
Дугорочне обавезе	499.787	513.807	511.003	517.764	486.123	527.140
Одложене пореске обавезе	27.760	28.686	21.091	22.098	24.553	27.823
Краткорочне обавезе	1.423.539	1.449.927	1.482.710	1.565.603	1.531.918	1.580.956
Краткорочне финансијске обавезе	462.740	475.478	536.297	558.936	546.308	553.267
Обавезе из пословања	727.051	691.872	650.737	675.411	658.571	675.556
Друге краткорочне обавезе	233.748	282.577	295.676	331.256	327.040	352.133
Губитак изнад висине капитала	257.433	320.034	323.540	352.202	290.226	254.150
Укупна пасива	2.948.206	3.018.674	3.023.579	3.187.463	3.347.488	3.577.019

Графикон 18. Структура извора финансирања привредних друштава у Војводини, 2013-2018.

Укупан дуг⁷ привредних друштава са територије Војводине на крају 2018. године износио је 2.166 милијарди динара и за 4,2% је повећан у односу на претходну годину, док је капитал исказан у вредности од 1.665 милијарди динара, за 6,9% већи него у претходној години. Укупан дуг превазилази ниво капитала привредних друштава у целом посматраном периоду.

На побољшања у структури извора финансирања указује годишњи већи прираст капитала у односу на раст укупних обавеза. Сопствени извори финансирања⁸ у износу од 1.411 милијарди динара за 11,3% су већи у односу на претходну годину. Али, негативне тенденције изражене су и код рачна сопственог капитала⁹, који бележи благо опадајући тренд са 33,4% у претходној години на 30,0% у 2018. години, као и код степена укупне задужености¹⁰ привреде у Војводини, који је у истом периоду благо порастао са 1,6 на 1,7.

Структура позајмљених извора финансирања привредних друштава на нивоу Војводине, посматрано према рачности тих извора, указује да су финансијске неравнотеже и даље присутне, уз већи раст дугорочног задуживања у односу на краткорочно. На крају 2018. године, дугорочна резервисања и обавезе привредних друштава у Војводини износила су 557,0 милијарди динара и већа су за 6,5% у односу на претходну годину, док су краткорочне обавезе износиле 1.580,1 милијарди динара и веће су за 3,2% него на крају претходне године.

Сегмент краткорочног финансирања привредних друштава у Војводини, као и претходних година, највећим делом чине обавезе из пословања, које су на крају 2018. године исказане у висини од 675,6 милијарди динара и бележе годишњи раст по стопи од 3,2%, а привредна друштва су терет финансирања текућег пословања, неуредним измиривањем обавеза и даље преносила на добављаче.

Табела 8. Укупни губици привредних друштава у Војводини

*у милионима динара

Опис	Година					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Губитак	654.283	720.623	752.329	767.111	757.846	727.771
Губитак изнад висине капитала	257.433	320.034	323.540	352.202	290.226	254.150
Број привредних друштава са губитком изнад висине капитала	7.143	6.458	6.403	6.504	6.474	6.186

Привредна друштва на територији Војводине завршила су 2018. годину са губицима мањим за 4,0% у поређењу са претходном годином, у сумарном износу од 727,8 милијарди динара. После вишегодишњег раста укупних губитака, војвођанска привредна друштва од 2017. године бележе пад истих.

На крају 2018. године, губитак изнад висине капитала исказало је 6.186 привредних друштава у Војводини, што је мање за 288 привредних друштава у поређењу са претходном годином. Из године у годину, број привредних друштава који бележи губитак изнад висине капитала у Војводини бележи тенденцију пада.

На основу изложене анализе уочава се благо побољшање финансијског положаја привреде у Војводини, мада проблеми из претходних година, које је условљавао неадекватан начин финансирања имовине привредних друштава на нивоу целе земље, нису изостали ни током 2018. године.

⁷Укупне обавезе су збирно Дугорочна резервисања и обавезе, Одложене пореске обавезе и Краткорочне обавезе.

⁸Капитал умањен за губитак изнад висине капитала и уписани а неуплаћени капитал.

⁹Однос укупних обавеза и сопственог капитала.

¹⁰Однос укупних обавеза и укупне активе.

Предузетници

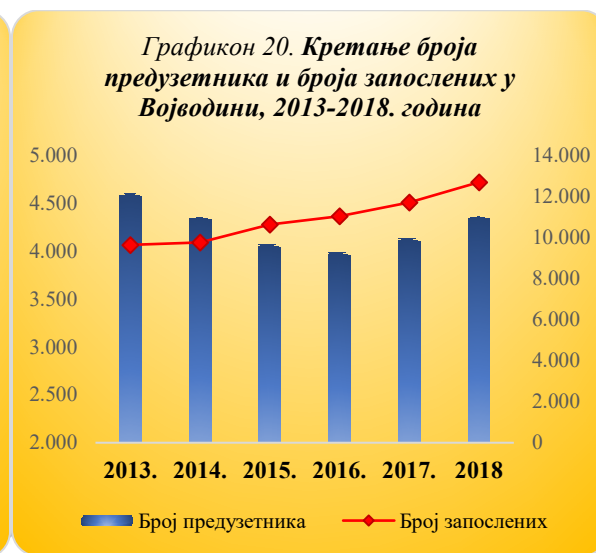
**Напомена:* Анализом су обухваћени само предузетници који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства и састављају финансијске извештаје које достављају Агенцији за привредне регистре за статистичке и друге потребе.

Број предузетника и број запослених

Према Регистру привредних субјеката Агенције за привредне регистре, током 2018. године у Републици Србији активно је пословало укупно 267.521 предузетника, од којих 18.407 предузетника који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства и за које су обрађени достављени подаци за статистичке и друге потребе.

Табела 9. Број предузетника и број запослених према регионима Републике Србије¹¹

	Година	Република Србија УКУПНО	Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Зап. Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Број предузетника	2013.	19.164	3.318	4.603	5.794	5.417	32
	2014.	18.198	3.465	4.358	5.364	4.984	27
	2015.	17.286	3.493	4.069	5.089	4.608	27
	2016.	17.185	3.685	3.984	4.949	4.541	26
	2017.	17.592	3.872	4.131	4.938	4.624	27
	2018.	18.407	4.138	4.365	5.123	4.759	22
Број запослених	2013.	43.682	7.577	9.646	14.092	12.354	13
	2014.	43.026	7.518	9.759	13.018	12.719	12
	2015.	46.189	8.330	10.639	13.817	13.390	13
	2016.	48.161	9.102	11.043	14.668	13.319	29
	2017.	51.546	10.158	11.722	15.684	13.948	34
	2018.	56.675	11.158	12.703	16.829	15.964	21

¹¹Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, Годишњи билтени финансијских извештаја

Према подацима АПР-а, укупан број предузетника који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине, у посматраном периоду прво бележе константно смањење, све до 2017. године када почиње раст, док број запослених остварује тенденцију раста током свих година посматрања.

Наиме, број предузетника у Републици Србији је повећан за 815 или 4,6% у 2018. у односу на претходну годину. Исто тако, у Војводини је дошло до раста броја предузетника за 234, односно 5,7%.

На нивоу Републике Србије, овај сегмент привреде у 2018. години запошљавао је 56.675 запослених, што представља повећање за 10,0% у односу на претходну годину. На нивоу Војводине, запослено је било 12.703 радника, што је за 8,4% више него претходне године.

Када посматрамо регионални распоред предузетника на нивоу Републике Србије, уочавамо да се у овом случају, за разлику од случаја распореда привредних друштава, Београдски регион налази иза Региона Војводине. Међутим, испред Војводине се, и по броју предузетника и по броју запослених, налазе Регион Шумадије и Западне Србије и Регион Јужне и Источне Србије.

Наиме, у привреди Војводине, од укупног броја предузетника који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства, у 2018. години пословало је њих 4.365, што је 23,7% од укупног броја предузетника у Републици Србији, са 12.703 запослених, односно 22,4% укупног броја запослених код предузетника у Републици Србији.

Табела 10. Преглед броја предузетника и броја запослених по областима Региона Војводине, 2013-2018.¹²

	Година	Регион Војводине УКУПНО	Западнобачка област	Јужнобанатска област	Јужнобачка област	Севернобанатска област	Севернобачка област	Средњобанатска област	Сремска област
Број предузетника	2013	4.603	412	384	1.582	315	806	405	699
	2014	4.358	383	381	1.442	327	770	365	690
	2015	4.069	351	347	1.287	324	748	366	646
	2016	3.984	305	341	1.308	342	752	345	591
	2017	4.131	301	340	1.369	339	841	338	603
	2018	4.365	309	369	1.481	347	897	341	621
Број запослених	2013	9.646	713	979	3.264	745	1.118	713	2.114
	2014	9.759	777	996	3.046	868	1.215	665	2.192
	2015	10.639	831	1.004	3.333	985	1.329	734	2.423
	2016	11.043	852	1.104	3.449	1.056	1.439	735	2.408
	2017	11.722	858	1.220	3.802	1.041	1.631	729	2.441
	2018	12.703	867	1.344	4.042	1.077	1.861	821	2.691

Посматрајући распоред предузетника и запослених по областима Војводине уочавамо да и по броју предузетника и по броју запослених, као и у случају распореда привредних друштава, предњачи Јужнобачка област. Потом следе Севернобачка и Сремска област, док Западнобачка област броји најмање предузетника, а Средњобанатска најмање запослених (код предузетника) у Војводини.

¹²Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

У свим областима Региона Војводине примећује се раст броја предузетника¹³ у посматраном периоду.

У 2018. години у Јужнобачкој области је пословало чак 33,9% предузетника Војводине, са 31,8% укупног броја запослених код предузетника. Значајно учешће у укупном броју предузетника у Војводини има и Севернобачка област, са 20,5% предузетника и 14,7% запослених, док су области са најмањим учешћем у укупном броју предузетника Западнобачка, Севернобанатска и Средњобанатска. У укупном броју запослених, најмање учешће заузима Средњобанатска област (6,5%).

Резултати пословања предузетника по регионима Републике Србије

Током 2018. године, укупна пословна активност предузетника такође је повећана. Укупни приходи предузетника порасли су за 6,8% на нивоу Републике Србије, односно за 10,0% на нивоу Војводине.

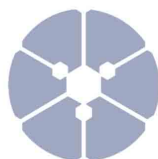
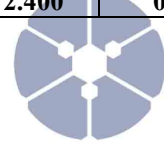
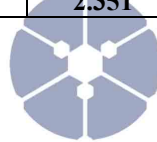
Табела 11. Резултати пословања предузетника по регионима Републике Србије, 2013-2018.¹⁴
*у милионима динара

	Година	Република Србија УКУПНО	Београдски регион	Регион Војводине	Рег. Шумадије и Зап. Србије	Рег. Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Укупни приходи	2013	212.323	32.090	49.631	69.438	60.541	623
	2014	204.111	31.888	46.611	67.082	58.250	280
	2015	216.275	34.835	47.675	72.379	61.263	123
	2016	226.836	37.275	50.086	73.280	65.991	204
	2017	246.270	43.039	53.695	78.090	71.129	317
	2018	263.058	47.666	59.086	83.973	72.105	229
	2013	206.757	30.706	48.387	67.831	59.212	621

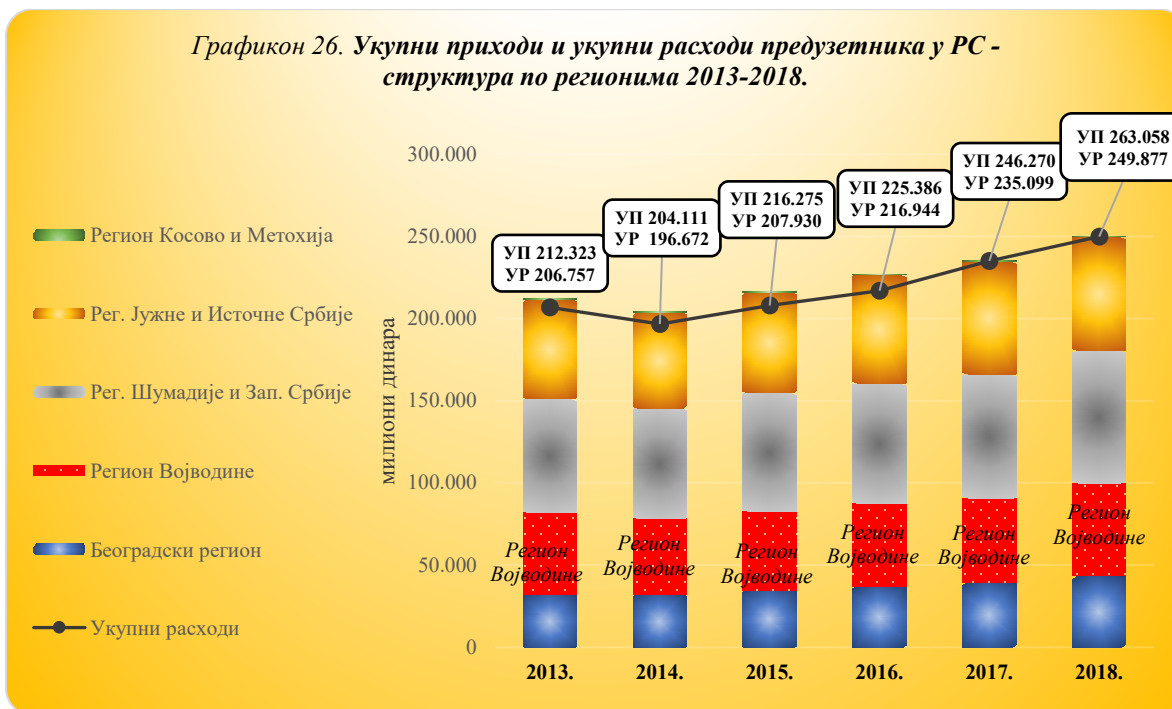
¹³Који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства.

¹⁴Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

Укупни расходи	2014	196.672	30.227	44.992	65.361	56.814	278
	2015	207.930	32.596	45.628	70.322	59.262	122
	2016	216.944	34.502	47.678	70.907	63.654	203
	2017	235.099	39.629	51.088	75.526	68.539	317
	2018	249.878	43.551	56.190	80.871	69.036	229
Нето добитак	2013	5.249	1.073	1.243	1.582	1.348	3
	2014	6.296	1.341	1.617	1.723	1.612	3
	2015	7.558	1.717	1.952	1.937	1.950	2
	2016	8.440	2.020	2.090	2.163	2.166	2
	2017	9.180	2.336	2.156	2.361	2.326	1
	2018	10.751	2.997	2.354	2.697	2.703	0,3
Број предузетника са нето добитком	2013	14.666	2.442	3.196	4.739	4.270	19
	2014	13.950	2.547	3.097	4.393	3.903	10
	2015	13.843	2.656	3.116	4.295	3.757	19
	2016	13.715	2.746	3.080	4.174	3.694	21
	2017	13.933	2.899	3.138	4.115	3.758	23
	2018	14.495	3.086	3.326	4.231	3.837	15
Нето губитак	2013	1.458	331	435	351	340	1
	2014	1.568	388	334	328	517	1
	2015	1.183	346	303	270	264	0
	2016	1.145	305	284	284	272	0,1
	2017	1.373	390	268	416	299	0,1
	2018	1.506	513	345	345	303	0
Број предузетника са нето губитком	2013	3.886	757	1.240	908	978	3
	2014	3.673	790	1.105	826	951	1
	2015	2.963	730	833	658	742	0
	2016	2.950	802	783	641	722	2
	2017	3.074	808	842	690	733	1
	2018	3.248	890	872	720	765	1
Нето резултат	2013	3.791	742	808	1.231	1.008	2
	2014	4.728	953	1.283	1.395	1.095	2
	2015	6.375	1.371	1.649	1.667	1.687	1
	2016	7.295	1.715	1.806	1.879	1.894	1
	2017	7.806	1.946	1.888	1.945	2.027	0,8
	2018	9.245	2.485	2.009	2.351	2.400	0,3

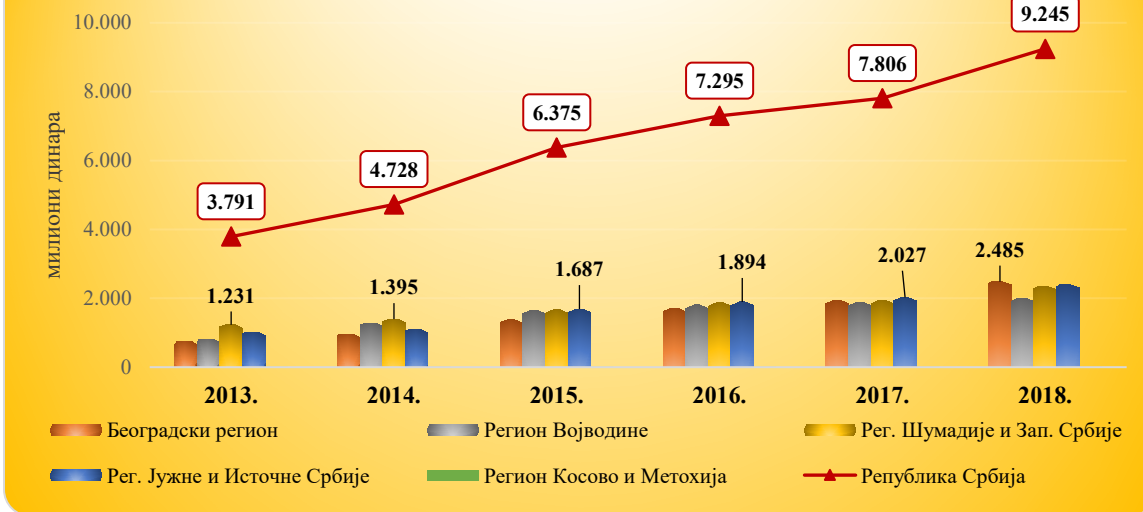
Графикон 26. Укупни приходи и укупни расходи предузетника у РС - структура по регионима 2013-2018.

Од 2014. године, у посматраном периоду уочава се пораст и укупних прихода и укупних расхода предузетника на нивоу Републике Србије. У 2018. години, предузетници на нивоу Републике Србије, који воде књиге по систему двојног књиговодства, остварили су укупне приходе у висини од 263 милијарде динара, што је за 6,8% више у односу на претходну годину, тј. за 23,9% више у односу на 2013. годину. Укупни расходи су износили 249,9 милијарди динара у 2018. години, и за 6,3% су порасли у односу на претходну годину, тј. за 20,9% у односу на 2013. годину. Током целог посматраног периода, укупни приходи предузетника крећу се на нивоу изнад укупних расхода.

У структури укупних прихода предузетника у Републици Србији у 2018. години доминира Регион Шумадије и Западне Србије, са 31,9% учешћа, док је Војводина у укупним приходима учествовала са 22,5% или 59,1 милијарде динара, уз исто учешће у укупним расходима од 22,5% или 56,1 милијарди динара. Распоред укупних прихода предузетника по регионима Републике Србије приближно је исти из године у годину у посматраном периоду.

Графикон 27. Кретање нето финансијског резултата предузетника у РС, 2013-2018.

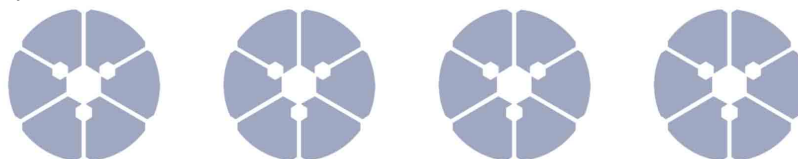
Посматрано од 2013. године до данас, предузетници на нивоу Републике Србије сваку пословну годину завршавали су у зони профитабилности, односно збирно исказујући позитиван нето финансијски резултат који бележи континуирани раст из године у годину. На крају 2018. године, предузетници на нивоу Републике Србије исказали су позитиван финансијски резултат у износу од 9,2 милијарде динара, који је за 18,4% већи од прошлогодишњег, а за чак 143,9% већи у односу на 2013. годину.

При томе, готово четири петине предузетника, њих 14.495, пословало је са укупним нето добитком у износу од 10,8 милијарде динара, већим за 17,1% у односу на претходну годину, док је 3.248 предузетника исказало нето губитак у висини од 1,5 милијарду динара, што је за 9,7% више у поређењу са претходном годином (Табела 11.).

Посматрано по регионима, нето финансијски резултат предузетника бележи пораст у посматраном периоду на нивоу свих региона Републике Србије индивидуално гледано. При томе, највиши нето финансијски резултат предузетника у 2018. години забележен је на нивоу Београдског региона, потом у Региону Јужне и Источне Србије, док се Војводина налази на четвртном месту по величини оствареног нето финансијског резултата предузетника у 2018. години.

Резултати пословања предузетника по областима региона Војводине

Посматрајући структуру укупних прихода предузетника по областима Региона Војводине, као и структуру нето финансијског резултата, могу се уочити разлике у степену учешћа појединачних области у периоду од 2013. до 2018. године, а углавном у складу са распоредом броја предузетника и запослених у њима.

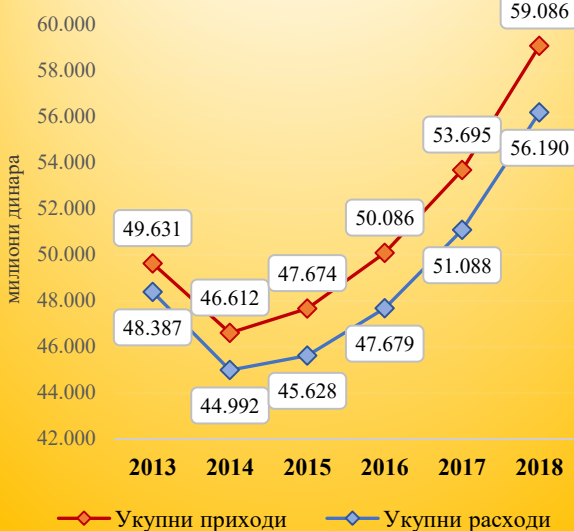

Табела 12. Резултати пословања предузетника према областима Региона Војводине, 2013-2018. године

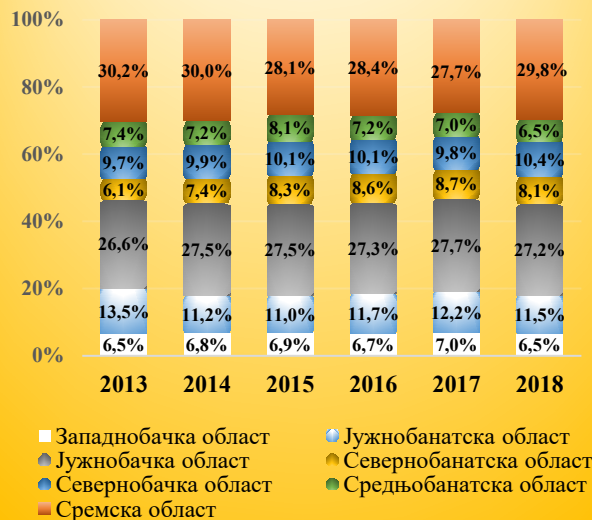
*у милионима динара

	Година	Регион Војводине УКУПНО	Западнобачка област	Јужнобанатска област	Јужнобачка област	Севернобанатска област	Севернобачка област	Средњобанатска област	Сремска област
Укупни приходи	2013	49.631	3.221	6.713	13.226	2.983	4.796	.683	15.009
	2014	46.612	3.171	5.221	12.826	3.429	4.636	3.363	13.964
	2015	47.674	3.276	5.241	13.128	3.939	4.841	3.838	13.411
	2016	50.086	3.334	5.866	13.690	4.284	5.073	3.621	14.218
	2017	53.695	3.738	6.543	14.877	4.667	5.266	3.733	14.870
	2018	59.086	3.840	6.808	16.060	4.783	6.168	3.844	17.583
Укупни расходи	2013	48.387	3.145	6.582	12.727	2.919	4.694	3.589	14.731
	2014	44.992	3.059	5.122	12.175	3.265	4.487	3.274	13.610
	2015	45.628	3.138	5.117	12.335	3.714	4.665	3.660	12.999
	2016	47.679	3.197	5.725	12.780	4.032	4.801	3.438	13.705
	2017	51.088	3.566	6.302	13.968	4.382	4.970	3.544	14.356
	2018	56.190	3.624	6.590	15.044	4.468	5.808	3.567	16.998
Пословни резултат	2013	1.145	32	165	484	-30	91	101	302
	2014	1.382	108	47	627	79	121	73	327
	2015	1.766	141	116	793	142	126	154	294
	2016	2.302	135	120	873	235	236	156	545
	2017	2.290	182	180	877	248	192	141	470
	2018	2.668	276	204	978	258	277	117	559
Финансијски резултат	2013	0	4	-22	-18	8	6	3	18
	2014	-23	3	-24	-30	9	3	8	7
	2015	76	3	-5	11	17	8	22	20
	2016	49	3	-4	-12	11	6	17	27
	2017	127	-8	10	20	23	9	31	41
	2018	106	-12	-3	3	18	29	37	33
Остали резултат	2013	93	41	-12	33	86	5	-11	-49
	2014	250	2	75	53	76	27	9	7
	2015	205	-6	13	-11	-34	43	3	98
	2016	60	-1	28	47	5	30	9	-59
	2017	265	8	52	27	18	99	30	31
	2018	258	-14	21	71	39	96	43	2
Него резултат	2013	808	49	94	358	38	51	61	159
	2014	1.284	91	80	491	141	117	73	290
	2015	1.649	117	102	634	187	127	149	334
	2016	1.806	111	104	661	206	197	126	400
	2017	1.888	145	183	617	217	203	138	385
	2018	2.009	180	159	636	221	256	137	419

Графикон 28. Укупни приходи предузетника у Војводини, 2013-2018.

Графикон 29. Учешће у укупним приходима по областима Војводине, 2013-2018.

Укупни приходи предузетника на нивоу Војводине, након благог смањења у 2014. години, бележе пораст у претходне четири године. У 2018. години износили су 59,1 милијарде динара, и за 10,0% су већи у односу на претходну годину, тј. за 26,8% већи у односу на 2014. годину.

Укупни расходи предузетника на нивоу Војводине бележе готово исти тренд кретања као и укупни приходи, уз кретање на нивоу испод укупних прихода у целом посматраном периоду. У 2018. години, укупни расходи предузетника на нивоу Војводине су забележили пораст од 10,0% у односу на претходну годину, тј. 24,9% у односу на 2014. годину.

Укупни приходи предузетника који послују у Сремској области заузимају највеће учешће у структури укупних прихода предузетника на нивоу Војводине у последњих шест година, а следећи по висини учешћа су приходи предузетника из Јужнобачке области. Више од половине (57,0%) остварених укупних прихода војвођанских предузетника су из поменутих области. Са учешћем од свега 6,5%, Западнобачка и Средњобанатска област заузимају најмањи проценат учешћа у укупним приходима предузетника на нивоу Војводине у 2018. години.

Графикон 30. Предузетници у Војводини - резултати пословања 2013-2018.

Тренд пословања у зони профитабилности, који је код предузетника присутан већ дужи низ година, задржан је и у 2018. години, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине. Предузетници са подручја Војводине, који су имали обавезу достављања извештаја, збирно су на крају 2018. године исказали позитиван нето финансијски резултат у висини од 2 милијарде динара, који је за 6,4% већи од прошлогодишњег.

На континуирани пораст профитабилности предузетника у Војводини највећи утицај имали су резултати остварени из њихових пословних активности. Резултат предузетника остварен по овом основу бележи интензиван раст из године у годину, осим на крају 2017. године када у износу од 2,3 милијарде динара бележи дискретно смањење од 0,5% у односу на пословни резултат 2016.године. На крају 2018. године пословни резултат износи 2,7 милијарде динара и бележи повећање од 16,5% у односу на 2017. годину а више него дупло повећање у односу на пословни резултат исказан на крају 2013. године.

С друге стране, резултат из финансирања у посматраном периоду бележи наизменичан раст и пад, да би на крају 2018. године достигао износ од 106 милиона динара. Истовремено, резултат из осталих активности, почевши од 2014. године, има тенденцију пада, међутим на крају 2017. године он је за 3,3 пута већи у односу на износ у 2016. години да би 2018. опет забележио благи пад.

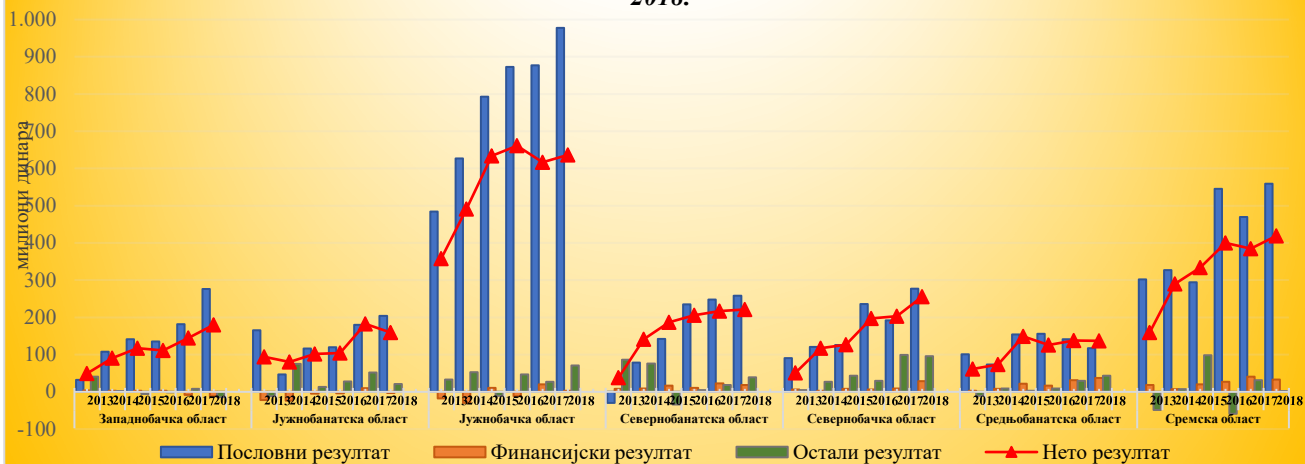
Графикон 31. Преглед броја предузетника у Војводини према нето финансијском резултату, 2013-2018.

У структури укупног нето финансијског резултата свих предузетника на нивоу Војводине, 2018. годину је са позитивним нето финансијским резултатом завршило 3.326 предузетника, што је за 188 предузетника више у поређењу са претходном годином. Нето добитак предузетника у Војводини на крају 2018. године износи 2,4 милијарде динара и за 9,2% је већи од прошлогодишњег (Табела 11.). Број предузетника који послује са нето добитком не бележи значајније варијације из године у годину посматраног периода, изузев последње године (2018.), када је приметан раст од 6% у односу на 2017. годину.

С друге стране, број предузетника који пословну годину завршава са нето губитком у Војводини бележи константно смањење у периоду 2013-2016. година, док је 2018. годину са нето губитком завршило 872 предузетника, што је за 30 предузетника више у односу на претходну годину, а за чак 638 предузетника мање у односу на 2013. годину.

Графикон 32. Предузетници у Војводини - резултати пословања по областима 2013-2018.

На територији Војводине, по својим финансијским перформансама истичу се предузетници из Јужнобачке, а потом Сремске области. У обе поменуте области у периоду 2013-2016. године забележен је тренд раста нето финансијског резултата, да би на крају 2017. дошло до благог пада. Међутим, предузетници из Јужнобачке области су на крају 2018. године остварили нето финансијски резултат у износу од 636 милиона динара, који је за 3,1% већи него у претходној години, а скоро пет пута већи од нето финансијског резултата предузетника из Средњобанатске области на крају исте године. Предузетници из Сремске области су 2018. годину завршили са нето финансијским резултатом у висини од 419 милиона динара, што је за 8,8% више него у претходној години.

Предузетници у осталим областима Војводине су остварили позитиван нето финансијски резултат на крају 2018. године, и само у Јужнобанатској области је забележен пад од 13,1% у поређењу са претходном годином. Средњобанатска је област са најмањим оствареним нето финансијским резултатом предузетника, у износу од 137 милиона динара, на крају 2018. године, а потом следе Јужнобанатска и Западнобачка област.

Пословна имовина и извори финансирања предузетника у Војводини

У наставку је дат преглед структуре пословне имовине предузетника у Војводини, у периоду од 2013. до 2018. године.

Табела 13. Структура пословне имовине предузетника у Војводини

*у милионима динара

Опис	Година					
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Уписани а неуплаћени капитал	1	0	0,005	0,4	0	0
Стална имовина	6.541	6.503	6.998	8.420	7.893	9.201
Нематеријална имовина	26	33	28	35	39	43
Некретнине, постројења и опрема	6.422	6.373	6.889	8.296	7.773	8.984
Биолошка средства	28	21	15	21	40	47
Дугорочни финансијски пласмани	65	65	52	52	21	111
Дугорочна потраживања	/	11	14	15	19	16
Одложена пореска средства	17	18	19	16	9	17
Обртна имовина	16.148	14.498	14.869	15.961	17.074	19.115
Залихе	6.775	6.266	6.487	6.858	7.529	8.002
Потраживања по основу продаје	6.187	5.138	5.144	5.400	5.260	5.933
Краткорочни финансијски пласмани	400	458	305	302	422	367
Остала краткорочна потраживања	1.222	936	952	1.167	1.367	1.622
Готовински еквиваленти и готовина	1.564	1.700	1.981	2.234	2.497	3.191
Укупна актива = Пословна имовина	22.707	21.019	21.887	24.398	24.976	28.333

Графикон 33. Структура пословне имовине предузетника у Војводини, 2013-2018.

Укупна пословна имовина којом располажу предузетници у Војводини, након благог смањења у 2014. години, од те године до краја 2018. године бележи континуирани раст. На крају 2018. године, пословна имовина којом су располагали предузетници у Војводини износила је 28,3 милијарди динара и за 13,4% је већа од прошлогодишње, тј. за чак 34,8% у поређењу са истом на крају 2014. године.

Нешто више од трећине укупне пословне имовине предузетника односи се на сталну имовину, која је повећана за 16,6% у поређењу са претходном годином и износи 9,2 милијарде динара. Сталну имовину, готово у целини, чине улагања у некретнине, постројења и опрему, тј. скоро 9 милијарди динара или 97,6% сталне имовине.

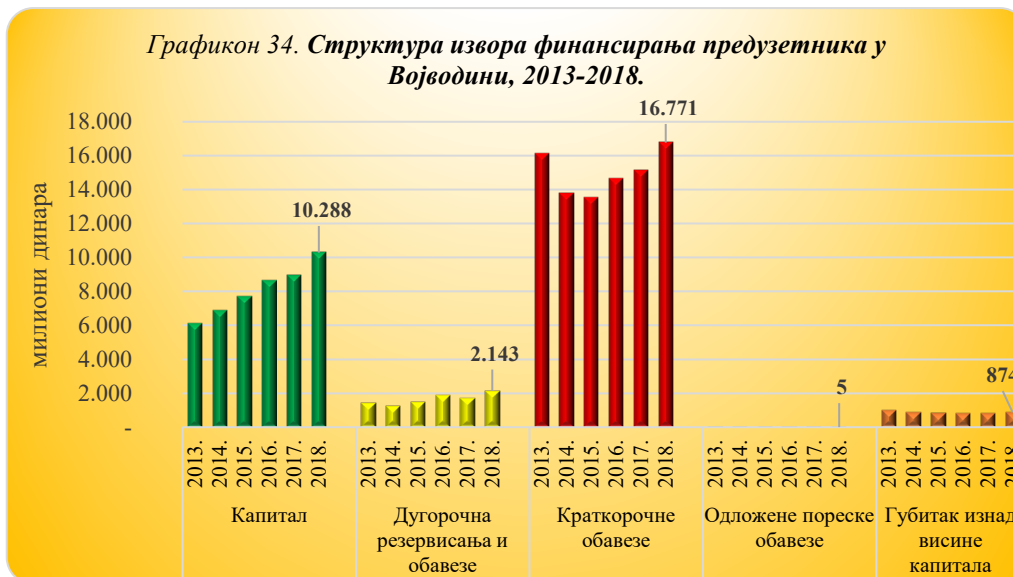
Обртна имовина, као највећи део укупних средстава предузетника у Војводини, бележи растући тренд у протекле четири године, и на крају 2018. године износи 19,1 милијарди динара, што је за 12,0% више у поређењу са 2017. годином. При томе, залихе и готовински еквиваленти и готовина бележе годишњи раст од 6,3%, односно 27,8%, док су потраживања по основу продаје, у износу од 5,9 милијарде динара, већи за 12,8% у односу на претходну годину.

Када је реч о структури извора финансирања предузетника у Војводини, она не бележи значајније промене у целом посматраном периоду, а предузетници и даље своје пословање већим делом финансирају из позајмљених извора.

Табела 14. Структура извора финансирања предузетника у Војводини

*у милионима динара

Опис	Година					
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Капитал	6.143	6.873	7.695	8.680	8.954	10.288
Дугорочна резервисања и обавезе	1.418	1.225	1.461	1.846	1.699	2.143
Дугорочна резервисања	85	93	84	119	172	210
Дугорочне обавезе	1.333	1.132	1.377	1.727	1.527	1.933
Одложене пореске обавезе	20	2	3	3	3	5
Краткорочне обавезе	16.155	13.786	13.543	14.668	15.145	16.771
Краткорочне финансијске обавезе	3.744	3.757	3.575	4.017	4.404	4.789
Обавезе из пословања	10.043	7.418	7.196	7.651	7.756	8.513
Друге краткорочне обавезе	2.368	2.611	2.772	3.000	2.985	3.469
Губитак изнад висине капитала	1.029	867	815	799	826	874
Укупна пасива	22.707	21.019	21.887	24.398	24.975	28.333

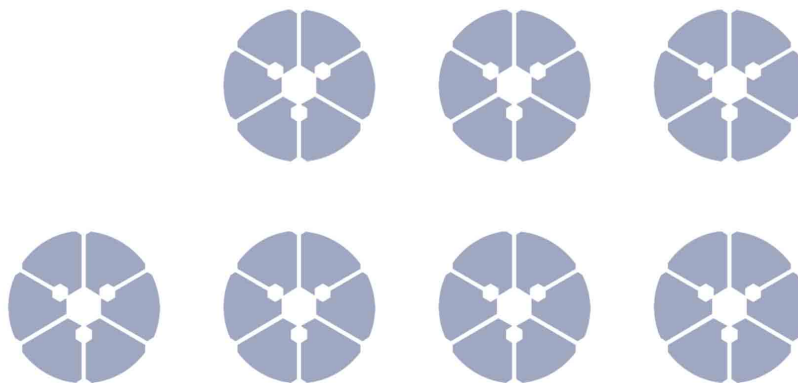
Капитал предузетника у Војводини бележи континуирани пораст из године у годину, да би на крају 2018. године износио 10,3 милијарде динара и остварио годишњу стопу раста од 15,0%. Највећи део укупних обавеза предузетника у Војводини чине краткорочне обавезе, тј. 16,8 милијарди динара или 88,9% укупних обавеза, и то претежно обавезе из пословања. Краткорочне обавезе предузетника забележиле су годишњу стопу раста од 10,7%.

Табела 15. Укупни губици предузетника у Војводини

*у милионима динара

Опис	Година					
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Губитак	1.479	1.281	1.237	1.245	1.293	1.381
Губитак изнад висине капитала	1.029	867	815	799	826	874
Број предузетника са губитком изнад висине капитала	1.331	1.196	971	944	923	977

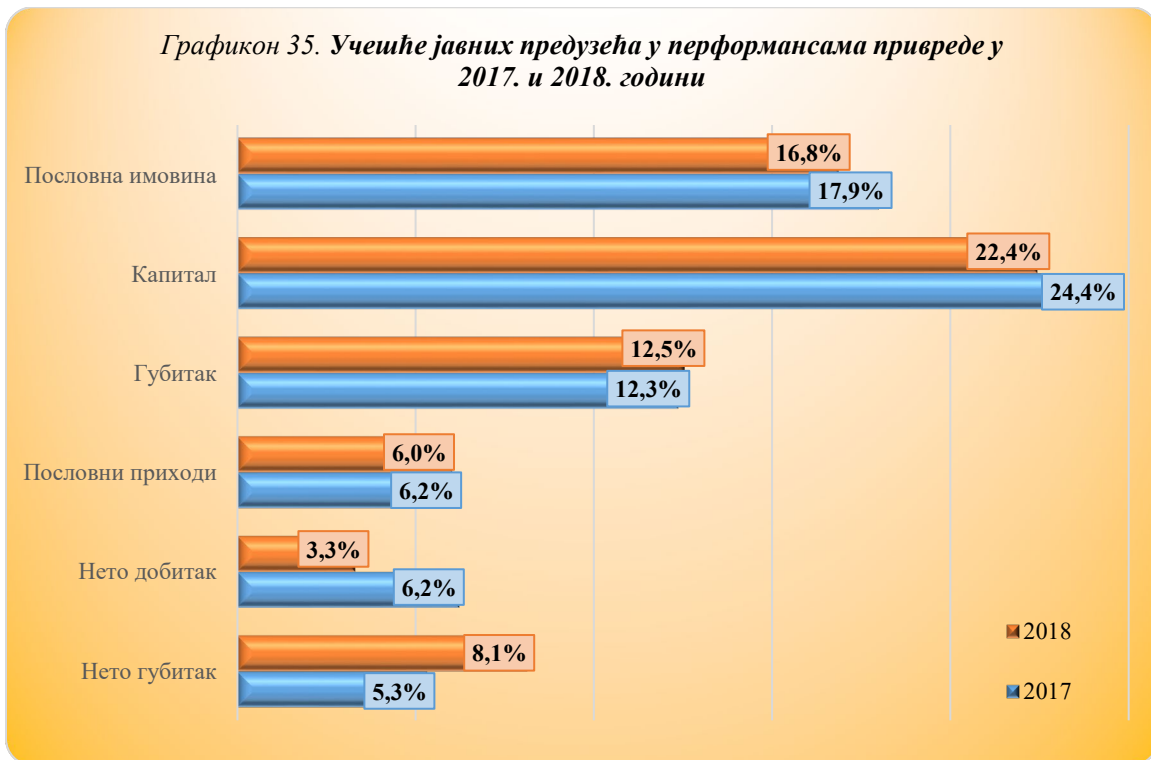
На крају 2018. године, укупни губици предузетника у Војводини благо су повећани, за 6,8% у односу на претходну годину и износе 1,4 милијарде динара. На нивоу свих предузетника, у посматраном периоду, капитал је интензивније растао од губитака. Губитак изнад висине капитала исказало је 977 предузетника у Војводини на крају 2018. године, што је за 54 предузетника више него на крају претходне године.

Јавна предузећа

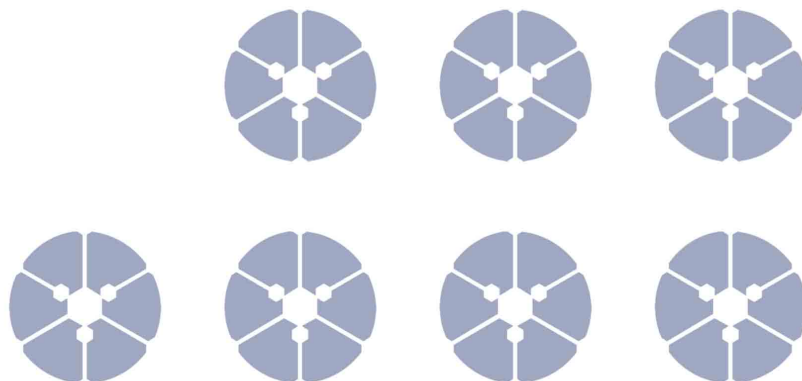
Јавна предузећа која обављају делатности од општег интереса и имају за циљ обезбеђивање и заштиту виталних сектора и током 2018. године су дала значајан допринос кретањима домаће привреде.

Иако су поменута предузећа четврту годину заредом остварила позитиван нето резултат, у последњој посматраној години долази до приметног пада профитабилности.

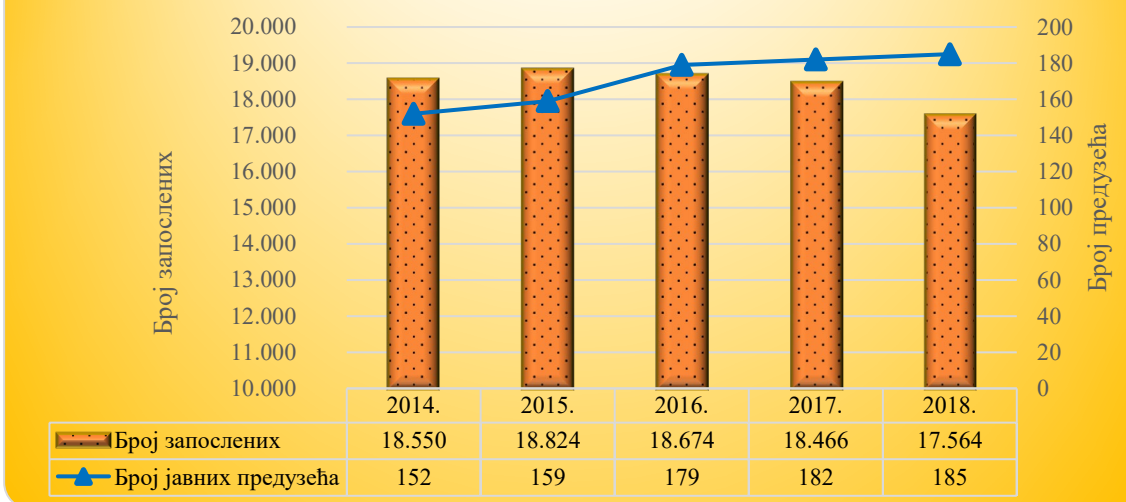

Извор: Агенција за привредне регистре (АПР)

Према АПР-у јавна предузећа Републике Србије су услед мањег учешћа у нето добитку у односу на претходну годину (3,3% наспрам 6,2%) и повећаног учешћа у нето губитку (8,1% према 5,3) у позитивном нето резултату привреде учествовала са свега 1,0% за разлику од 2017. године када је тај допринос био 6,9%.

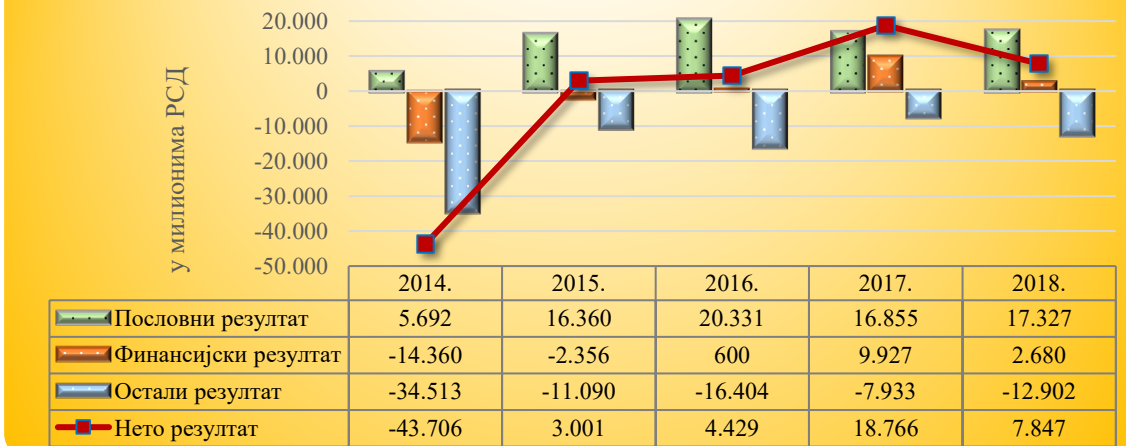

Графикон 36. Јавна предузећа у Војводини
-број предузећа и број запослених-

Према подацима Агенције за привредне регистре, у 2018. години у Републици Србији је било укупно 561 јавно предузеће са близу 118.000 запослених, док је у АП Војводини пословало 185 јавних предузећа са укупно 17.564 запослених. Примећујемо да је у односу на претходну годину у Војводини повећан број јавних предузећа за 1,6%, а број запослених у њима смањен за 4,9%.

Графикон 37. Јавна предузећа у Војводини
-резултати пословања-

Нето добит је остварило 393 предузећа, нето губитак 145, а 23 предузећа нису исказали резултат.

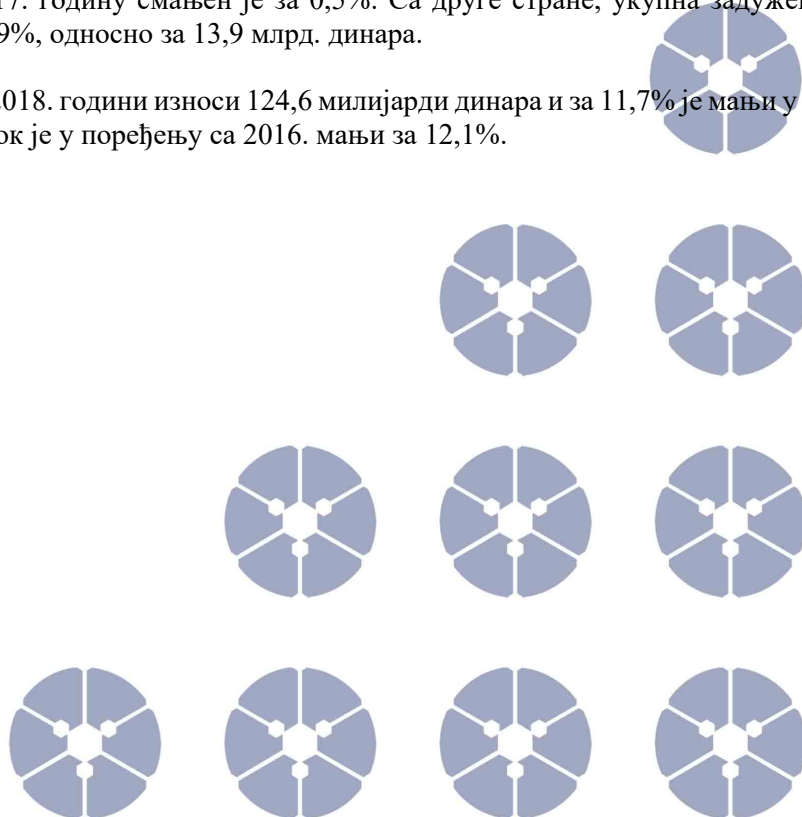
Јавна предузећа у Војводини већ четврту годину заредом послују профитабилно, иако је њихов позитиван нето резултат у 2018. години од 7.847 милиона динара, значајно смањен у односу на претходну годину (18.766 милион динара).

На крају 2018. године, јавна предузећа су располагала са пословном имовином у износу од 377,7 милијарде динара, која је за 10,3% већа у односу на претходну годину, а за 15,1% у односу на 2016. годину → тренд раста у последње четири године (просечна међугодишња стопа раста 7,6%).

У укупним изворима финансирања јавних предузећа, капитал учествује са 155,1 милијарди динара, и у односу на 2017. годину смањен је за 0,5%. Са друге стране, укупна задужења јавних предузећа су порасла за 5,9%, односно за 13,9 млрд. динара.

Укупан губитак у 2018. години износи 124,6 милијарди динара и за 11,7% је мањи у поређењу са претходном годином, док је у поређењу са 2016. мањи за 12,1%.

Списак табела

Табеле:

Табела 1. Преглед броја привредних друштава, предузетника и јавних предузећа у Републици Србији и Војводини, 2013-2018.	4
Табела 2. Преглед броја привредних друштава и броја запослених према регионима Републике Србије, 2013-2018.	5
Табела 3. Преглед броја привредних друштава и броја запослених према областима Војводине, 2013-2018.	6
Табела 4. Резултати пословања привредних друштава по регионима Републике Србије, 2013-2018.	8
Табела 5. Резултати пословања привредних друштава према областима Региона Војводине, 2013-2018.	12
Табела 6. Структура пословне имовине привредних друштава у Војводини.	15
Табела 7. Структура извора финансирања привредних друштава у Војводини.	17
Табела 8. Укупни губици привредних друштава у Војводини.	18
Табела 9. Број предузетника и број запослених према регионима Републике Србије.	19
Табела 10. Преглед броја предузетника и броја запослених по областима Региона Војводине, 2013-2018.	21
Табела 11. Резултати пословања предузетника по регионима Републике Србије, 2013-2018.	22
Табела 12. Резултати пословања предузетника према областима Региона Војводине, 2013-2017. године.	26
Табела 13. Структура пословне имовине предузетника у Војводини.	30
Табела 14. Структура извора финансирања предузетника у Војводини.	31
Табела 15. Укупни губици предузетника у Војводини.	32

